

Pähkinäpensaan päiväkodin ja esiopetuksen toimintasuunnitelma

2020-2021

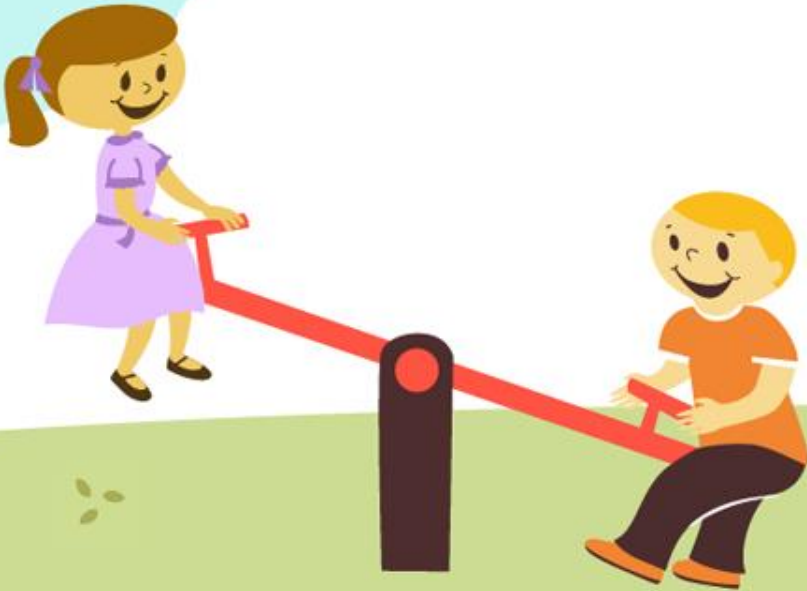
Toimintavuosi 2020-2021

- Pähkinäpensaän päiväkoti tarjoaa varhaiskasvatusta ja esiopetusta noin 140 lapselle. Lapset on jaettu iän perusteella kahdeksaan ryhmään: Pikkupuput (n. 0-2v), Isot Puput (n.2v.), Repolaiset (3-4v.), Hukat (2-5v.), Nallet (3-4v.), Kurret (5v.) ja Siilit- ja Metsot-esikouluryhmiin.
- Pähkinäpensaän päiväkodin esikouluun on sijoitettu pääsääntöisesti lapset, jotka tarvitsevat täydentävää varhaiskasvatusta. Päiväkodin esikoulussa on 46 esikoululaista
- Päiväkodin toiminta-aika on klo 5.45–17.00.
- Toiminta tapahtuu toukokuussa 2020 käyttöön otetuissa uusissa päiväkotitiloissa, osoitteessa Kaaritie 6.

Toiminta-ajat:

- Klo 5.45 Päiväkoti aukeaa
Päivä alkaa levollisella oleilulla, rauhallisella leikillä ja saduilla.
- Klo 7.45–8.30 Aamupala
- Klo 8.30-12.30 esiopetusta
- Klo 8.30- Pienryhmätoimintaa (ohjattua toimintaa sekä ulkoilua)
- Klo 11.00–12.30 Lounas (aika vaihtelee ryhmän mukaan)
- Ruokailun jälkeen Lepo- / satuhetki
- Klo 13.45–14.30 Välipala
- Vapaata leikkiä ja ulkoilua
- Klo 17.00 Päiväkoti sulkee ovensa

Työ- ja loma-ajat

- syyslukukausi 12.8.-19.12.2020
- syysloma 12.10.-19.10.2020 (vko 42)
- joululoma 20.12.-6.1.2021
- kevätlukukausi 7.1.-5.6.2021
- talviloma 22.2.-28.2.2021 (vko 8)

PÄHKINÄPENSAAN PÄIVÄKODIN ARVOT:

TOISTEN HUOMIOON OTTAMINEN

- Kaveritaidot
- Suvaitsevaisuus, kunnioitus, yksilöllisyys
- Yksilö ryhmän jäsenenä. Ystävällisyys, kuuntelutaito, tilan antaminen toiselle (saa oman rauhan, mikäli tarvitsee)
- HYVÄT TAVAT
  - Ole hyvä, kiitos ja anteeksi, pöytätavat, tervehtiminen
  - Positiivinen palaute
- HYVINVOIVA LAPSI
  - Tyytyväinen lapsi, hyvä itsetunto
  - Psykkinen, fyysinen hyvinvointi
  - Lapsilähtöisyys, yksilöllisyys, osallisuus
- VUOROVAIKUTUSTAITOJAT
  - Yhteistyö vanhempien ja päiväkodin välillä, avoimuus, suomi toisena kielenä S2

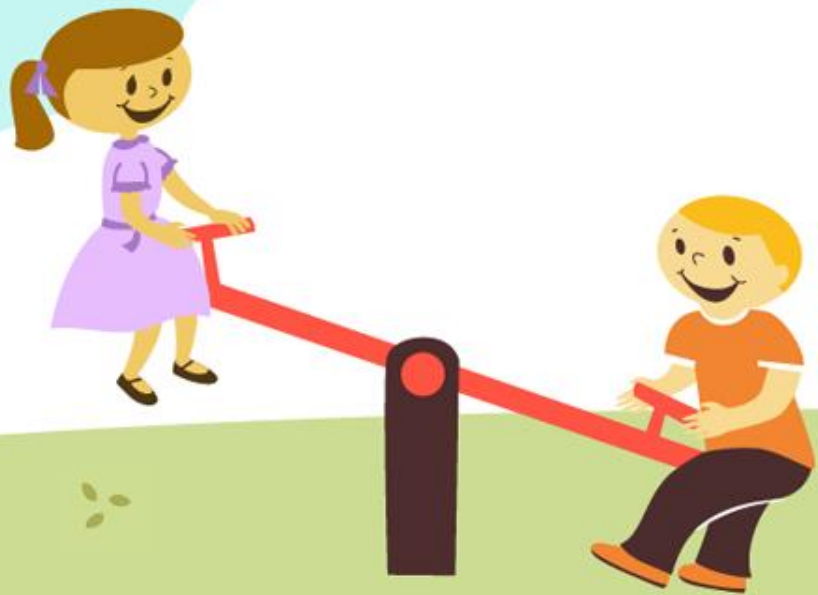
ARVOT

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvoperustan yleisperiaatteina ovat lapsen edun ensisijaisuus, lapsen oikeus hyvinvointiin, huolenpitoon ja suojeluun, lapsen mielipiteen huomioon ottaminen sekä yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kohtelun vaatimus. Lapsen syrjäntäkielto YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen, varhaiskasvatustlain ja YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen mukaisesti.

Arviointi syksy

Missä onnistuttu?

▪ Yksikön yhteiset tavoitteet ja toimintatavat

- Lasten kunnioittaminen, läsnäolo ja kuunteleminen
- Huomioidaan lapsi ikätason mukaan
- Avoin yhteistyö, keskustelu ja luottamus
- Toimiva yhteistyö kodin ja päiväkodin välillä
- Kannustetaan liikkumaan monipuolisesti, turvallisuus ja lapsen taidot huomioiden
- Sensitiivinen työote
- Toisen hyvän huomaaminen
- Aikuisen malli lapsille
- Hyvät käytöstavat; tervehtiminen, katsekontakti

Toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri on historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutunut tapa toimia, joka muovautuu yhteisön vuorovaikutuksessa.

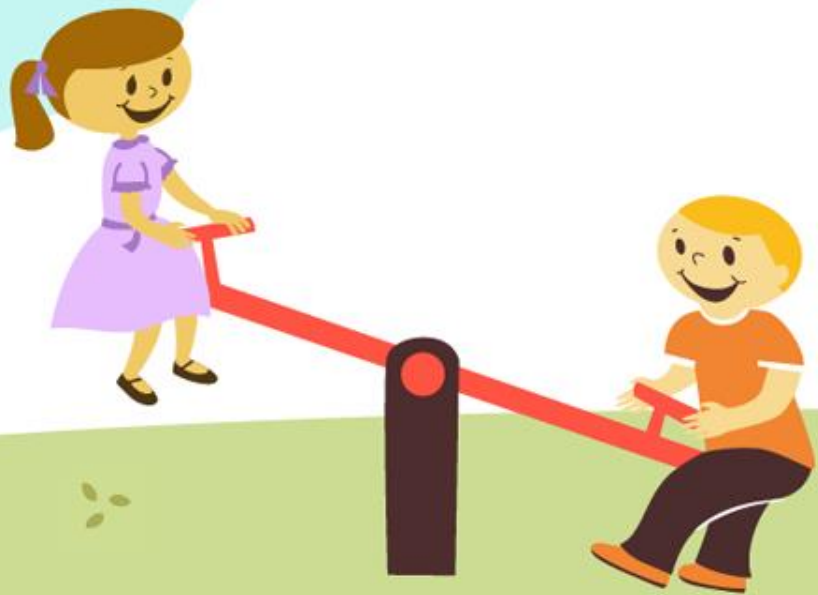
Varhaiskasvatustyön tavoitteita tukeva toimintakulttuuri luo suotuisat olosuhteet lasten kehitykselle, oppimiselle, osallisuudelle, turvallisuudelle, hyvinvoinnille sekä kestäväälle elämäntavalle.

Yhteisiin tavoitteisiin sitoutuminen edistää arvoperusta ja oppimiskäsityksen toteutumista.

Arviointi syksy

Missä onnistuttu?

Oppimisen osa-alueet

- **Laaja-alainen osaaminen= tiedot, taidot, arvot, asenteet, tahto**
- Ajattelu ja oppiminen: kannustava ja positiivinen vuorovaikutus, elinikäinen oppiminen
- Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu: hyvät tavat, ystävällisyys, aikuisen esimerkki, erilaiset kulttuuritaustat
- Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot: omatoimisuuden tukeminen, toisen ja itsensä kunnioittaminen, tunnetaidot
- Osallisuus ja vaikuttaminen: lapset saavat kokemuksia päätöksenteosta ja omiin asioihin vaikuttamisesta
- TVT-aidot: dokumentointi, monilukutaito

Painopistealueet- ja kehittämiskohteet

Painopistealueet ja kehittämiskohteet

- Liikunta
- Vihreä Lippu
- Metsämörri -toiminta

Miten siihen päästään? Miten toteutetaan?

- Ilo kasvaa liikkuen -hanke, päivittäinen liikunta
- Erillinen toimintasuunnitelma
- Säännölliset metsäretket

Kriteerit vihreän lipun myöntämiselle:

1. Teema

- kierrätys ja jätteiden vähentäminen

2. Ympäristöraati,

- jokaisesta osastosta osallistuu 1 aikuinen ja 2 lasta

3. Lähtötilanteen kartoitus

- tehdään kysely lapsille, vanhemmille ja henkilökunnalle

4. Toiminta

- Esim. tutustutaan asiaan, pyydetään jäteauto vierailulle, koulutus henkilökunnalle, valmistetaan oma lajittelupiste, elokuvan teko, uusiokäyttö, kierrätysaskartelu yms.

5. Vihreä lippu –tavat

- Muotoutuvat vuoden aikana

6. Varhaiskasvatukseen sisällyttäminen

- Toiminta sisällytetään varhaiskasvatuksen arkeen

7. Projektin kesto ja jatkuvuus

- 08/2020-05/2021

8. Osallistujien määrä

- koko päiväkoti osallistuu

9. Toimintasuunnitelma ja raportointi

- Toimintasuunnitelma laaditaan syyskuussa, raportointi huhtikuussa

Vihreä lippu -toiminta

Vihreä lippu on päiväkotien, koulujen, oppilaitosten ja nuorten vapaa-ajantoimijoiden kestävän kehityksen ohjelma. Lisäksi Vihreä lippu on kansainvälinen kasvatusalan ympäristömerkki. Ohjelman kriteerit täyttävä osallistuja saa ohjelman tunnuksena toimivan vihreän lipun käyttöoikeuden.

Vihreä lippu ohjaa pitkäjänteiseen, tulokselliseen ja innostavaan toimintaan. Vihreässä lipussa toteutuvat kestävän kehityksen eri näkökulmat.

Laitilan kaupunki on saanut hankerahoitusta aluehallintovirastolta, jonka tuella Laitilan varhaiskasvatuksessa panostetaan ja lisätään lasten ja perheiden päivittäistä liikuntaa. Tavoite on myös lisätä sukupolvien välistä yhteistyötä liikunnan keinoin.

Hankkeen tavoitteet:

- Liikuntakoordinaattorin palkkaaminen (50%) - kokonaisuuden koordinointi, Laitilan koko varhaiskasvatus ja ikäihmiset.
- Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin liikunnallistaminen niin, että se on luonteva osa jokapäiväistä arkea. Varhaiskasvatuksen henkilöstön liikunta- ja hyvinvointitietoisuuden syventäminen ja näiden taitojen ja tietojen hyödyntäminen päivittäisessä arkitoiminnassa.
- Yhteistyö eri hallinnon alojen ja verkostojen kanssa.
- Vanhempien osallistaminen ja vanhempien tietoisuuden lisääminen liikunnallisen elämäntavan hyödyistä.
- Vuonna 2019 aloitetun perheiden Liikuntamaa-toiminnan kehittäminen (oheisohjelma ja palvelut) yhteistyössä liikuntatoimen ja kolmannen sektorin kanssa.
- Lisätä sukupolvien välistä yhteistä liikuntaa ja luoda uusia yhteisiä tapoja liikkua ja liikuttaa ihmisiä Laitilassa, (joka on pinta-alaltaan erittäin laaja ja haja-asutusalueilla asuu yksinäisiä ihmisiä, jotka ovat vaarassa syrjäytyä??)
  - Korona vaikeuttaa fyysistä yhteistyötä ikiliikkujien kanssa. Olemme päättäneet tehdä aktivointivideoita vanhuksille.

Ilo kasvaa liikkuen -hanke

Valtakunnallisen Ilo kasvaa liikkuen -ohjelman tavoitteena on, että jokaisella lapsella on päivittäin mahdollisuus liikkumiseen ja liikunnan iloon. Ohjelmaa toteutetaan oman yksikön lähtökohdista pienin askelin.

Liiku toimii taustaorganisaationa.

Päiväkodissämme arvioidaan ja kehitetään toimintaa säännöllisesti ja yhdessä sovitulla tavalla.

Päiväkodin henkilökunta arvioi toimintasuunnitelmaan kirjattuja asioita marras-joulukuussa ja huhti-toukokuussa.

Kuukausi- / viikkosuunnitelmien seuranta/ toteutuminen

Kuukausi-/ viikkokirje vanhemmille toteutuneista suunnitelmista

Tiimin yhteinen havainnointivihko/ -kaavake

Vasun oppimisen alueet –taulu

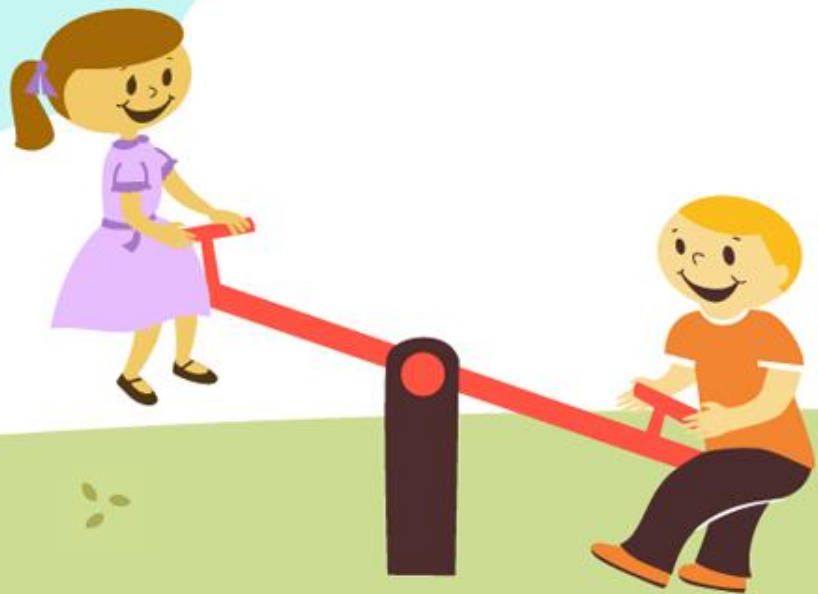
Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Pedagogisen toiminnan arvioinnin tarkoitus on varhaiskasvatuksen kehittäminen ja oppimisen edellytysten parantaminen. Toiminnan arvioinnin on oltava systemaattista ja säännöllistä, ja sitä pitää tehdä niin toimipiste- kuin ryhmätasollakin. Arvioinnin tulee perustua dokumentoituihin tosiasioihin ja arviointia tulee tehdä suhteessa varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteisiin sekä toimipisteen toimintasuunnitelmaan.

Arviointi syksy

Missä onnistuttu?

Yhteistyön muotoja meidän päiväkodissa:

- Keskustelut haku- ja tuontitilanteissa
- Vanhempainillat ryhmäkohtaisesti, kyselyn vastausten perusteella
- Vasukeskustelut
  - Jokaisen toimintakauden alussa n. 3kk hoidon aloituksesta laaditaan huoltajan kanssa varhaiskasvatussuunnitelma tai esiopetuksen oppimissuunnitelma
- Viestit (Wilma, Daisy)
- Teemapäivät, projektit
- Valokuvat arjen askareista
- Avoimien ovien päivä

Yhteistyö ja viestintä

Yhteistyöllä tuetaan lapsen varhaiskasvatuksen järjestämistä siten, että jokainen lapsi saa oman kehityksensä ja tarpeidensa mukaista kasvatusta, opetusta ja hoitoa. Vastuu yhteistyön toteutumisesta ja suunnitelmallisuudesta on varhaiskasvatuksen järjestäjillä. He vastaavat myös siitä, että yhteistyötä toteutetaan monialaisesti.

- **Varhaiskasvatuksen sisäinen yhteistyö**

Pähkinäpensaassa päiväkodissa lapsiryhmät tekevät yhteistyötä mahdollisuuksien mukaan. Ryhmien kesken suunnitellaan koko päiväkodille mukavaa toimintaa sekä erilaisia tempauksia. Suunnitteilla on myös tehdä yhteistyötä ryhmien välillä siten, että isommat lapset pääsevät hoitamaan pienempiä ja pitämään heille seuraa. Pähkinäpensaassa ja Apilaniityn päiväkotitekevät yhteistyötä järjestämällä kaikille lapsille esimerkiksi konsertteja ja erilaisia tapahtumia.

- **Esiopetuksen yhteistyömuodot alkuopetuksen kanssa**

Lapsen siirtyessä esiopetuksesta alkuopetukseen huolehditaan tarpeellisen tiedon siirtymisestä koulun puolelle. Yhteistyön ylläpitämisestä vastaavat esiopetuksen opettajat.

- Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma ekaluokan opettajalle keväällä
- Tiedonsiirtopalaverit (esiopettajalta ekaluokan opettajalle)

Retket, tutustumiskäynnit sekä yhteistyö eri toimijoiden kanssa

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen retkissä ja tutustumiskäynneissä hyödynnetään laajalti lähiympäristön kohteita, joihin pääsee ilman kuljetusta. Retkiä ja vierailuja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan lähiympäristöön (luonto, metsä, kaupunki, leikkipuistot). Luontoa käytetään mahdollisimman paljon hyödyksi retkikohteena kaikkina vuodenaikoina. Kohteiden valinnassa huomioidaan lasten kiinnostuksen kohteet. Pähkinäpensaas päiväkodin tekee retkiä ja matkoja omilla resursseillaan ja aikatauluillaan. Pähkinäpensaas päiväkodin lapsiryhmät käyttävät monipuolisesti paikkakunnan liikuntapaikkoja (esimerkiksi jäähallia, uimahallia, urheilutaltoa, pururataa ja yleisurheilukenttää) huomioiden lasten ikätason ja mielenkiinnon kohteet.

Pähkinäpensaas päiväkodissa tehdään retkiä, vierailuja ja tutustumiskäyntejä mm. seuraaviin paikkoihin

- Kirjastoon tutustuminen ja kirjojen lainaaminen sekä satutunnit
- Taidenäyttelyt
- Teatteri- ja elokuvavierailut
- Lasten kirkot, kirkkovierailut (syys- ja kevätkaudella)
- Konsertit ja muut esitykset
- Vierailut paikallisiin yrityksiin
- Yhteistyövierailut mm. vanhustenhoitolaitoksiin
- Metsä- ja luontoretket
- Paikkakunnan liikuntapaikat
- Mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä palolaitoksen, poliisien, hammashoitolan yms. kanssa.

▪Pähkinäpensaas päiväkodin kevätretkikohteet ovat vielä avoinna ja tarkentuvat vasta myöhemmin. Näistä toimitetaan tieto sivistystoimienjohtajalle, jotta retket voidaan lisätä päiväkodin toimintasuunnitelmaan.

Vanhempien ja lasten osallisuus

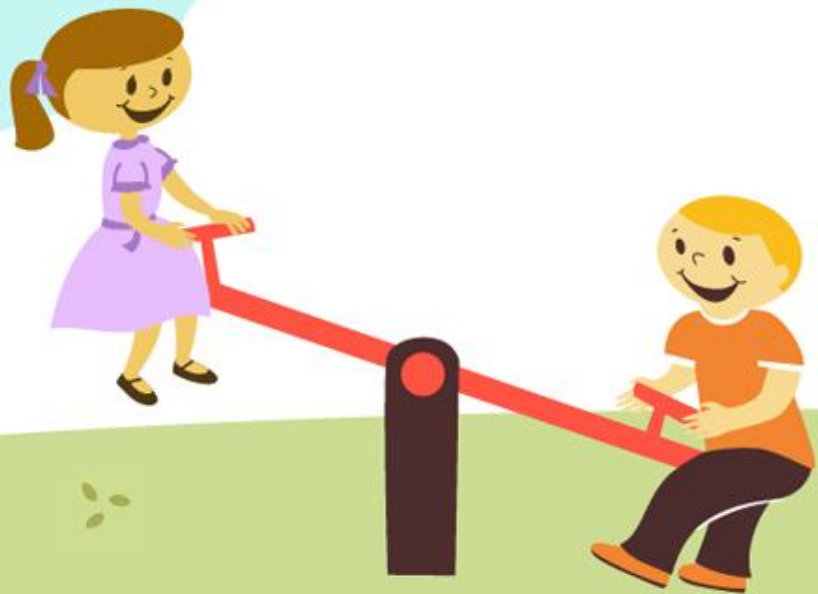
- Kuullaan vanhempien ja lasten toiveita.
- Lasten kokoukset
- Vanhemmille tarjotaan mahdollisuus osallistua päiväkodin toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen esim. tyytyväisyyskyselyt, toivomuslaatikko, asiakastyytyväisyyskyselyt, vanhempien ja lasten toiveiden koonti, padlet-palauteseinä.
- Miten vanhemmat pääsevät arvioimaan toimintasuunnitelman toteutumista
  - Kuukausikirje kotiin, palautteet, keskusteluhetket ja viikkoviestit
- Toiminnan tekeminen näkyväksi vasu-taulujen ja sosiaalisen median avulla. Esim. päiväkodin oma fb-sivu.

Arviointi syksy

Missä onnistuttu?

Mitä saavutettu?

Varhaiserityiskasvatus

- **Kasvatustoiminnan mukauttaminen**
  - 1. Eriyttäminen
  - 2. Toiminnan sisällön ja menetelmien mukauttaminen
  - 3. Perustaitojen harjaannuttaminen
  - 4. Itsetunnon vahvistaminen

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja konsultoi ja/tai osallistuu ryhmän toimintaan viikottain. Erityisopettaja vetää tarpeen mukaan ryhmissä pienryhmätoimintaa, jossa harjoitellaan mm.

- Leikkitaitoja
- Tunnetaitoja
- Äännevirheiden korjaamista
- Keskittymistä ja ryhmään osallistumisen taitoja
- S2 harjoituksia
- Puheopetus (esikoululaiset)
- Yksilöllisten tarpeiden mukaan

Kuntouttavat elementit

- 1. Päivästruktuurin vahvistaminen
- 2. Vuorovaikutuksen vahvistaminen
- 3. Lapsen oman toiminnan ohjaus
- 4. Kehityksen osa-alueiden tukeminen
- 5. Havainnointi
- 6. Pienryhmätoiminta
- 7. Kasvatusyhteistyö

Varhainen puuttuminen

- Kolmiportainen tuki
- Riittävän varhainen huolen puheeksi ottaminen

Varhaiskasvatuksen erityisopettajana toimii Pähkinäpensaassa päiväkodissa Sanna Kantola

p.040 1954705

sanna.kantola@laitila.fi

Varhaiskasvatuksen S2- opettaja paikalla päiväkodissa joka toinen viikko.

